

dr Marcin Miodek

adiunkt w Zakładzie Kultury Krajów Niemieckojęzycznych i Śląska,
pok. 310 tel. ++48 71 3752 453
mail: marcin_m_wr@o2.pl

Biogram naukowy

1995-1998: studia licencjackie w Instytucie Filologii Germańskiej Uniwersytetu Wrocławskiego

1998-2000: studia magisterskie w Instytucie Filologii Germańskiej Uniwersytetu Wrocławskiego

1998-2002: studia licencjackie w Instytucie Filologii Polskiej Uniwersytetu Wrocławskiego, specjalizacja dziennikarska

2000-2005: studia doktoranckie na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Wrocławskiego

2002-2004: studia magisterskie w Instytucie Filologii Polskiej Uniwersytetu Wrocławskiego, specjalizacja dziennikarska

2004-2007: wykładowca w Wyższej Szkole Filologicznej we Wrocławiu

2006 (4. XII) obrona (z wyróżnieniem) pracy doktorskiej pod tytułem *Publicystyczny obraz Niemca w „Pionierze” / „Słowie Polskim” 1945-1989*

2007 asystent w Zakładzie Kultury Krajów Niemieckojęzycznych i Śląska w Instytucie Filologii Germańskiej Uniwersytetu Wrocławskiego

2008 adiunkt w Zakładzie Kultury Krajów Niemieckojęzycznych i Śląska w Instytucie Filologii Germańskiej Uniwersytetu Wrocławskiego

Stypendia i pobyty badawcze

1999: stypendium DAAD (Universität Trier) na badania związane z pracą magisterską

2001: pobyt badawczy (stypendium DAAD) Freie Universität Berlin

2008: pobyt badawczy (stypendium DAAD) Universität Potsdam

2008: pobyt badawczy Humboldt-Universität Berlin

2009: pobyt badawczy BKGE Oldenburg

2013: pobyt badawczy Akademie der Künste Berlin

2014: pobyt badawczy IVDE Freiburg

Działalność popularyzatorska

VI 2009 - wywiad dla dziennika regionalnego „Słowo Polskie” na temat stosunków polsko-niemieckich

od 2011 - działalność w instytutowym zespole ds. kontaktów ze szkołami średnimi; współprzygotowanie części kulturoznawczej Konkursu Germanistycznego 2011, 2015, 2016 dla uczniów dolnośląskich szkół ponadgimnazjalnych

V 2013 - Jagniątków / Dom Gerharta Hauptmanna w ramach „Nocy muzeów”: wykład „Deutsch-polnische Beziehungen in den polnischen Nachkriegsmedien”

V 2014 - wykład „Mniejszość niemiecka w Polsce - historia i współczesność” w X LO we Wrocławiu

IX 2014 - prowadzenie spotkania/dyskusja z pisarką Roswithą Schieb podczas „Literaturtage an der Neisse” w Görlitz

V 2015 - wykład w Kulturforum Östliches Europa w Poczdamie

Dydaktyka

w Instytucie Filologii Germańskiej UW r od 2000 r.

- zajęcia z realioznawstwa/kulturoznawstwa: proseminaria licencjackie (od 2008), kulturoznawstwo, terminologia badawcza, wykłady i proseminaria fakultatywne;
- zajęcia z praktycznej znajomości języka niemieckiego (kurs podręcznikowy, ćwiczenia leksykalne, ćwiczenia w rozumieniu ze słuchu, konwersacje)

w Wyższej Szkole Filologicznej we Wrocławiu (2004-2007)

- zajęcia z praktycznej znajomości języka niemieckiego (kurs podręcznikowy, konwersacje)

w Instytucie Filologii Polskiej UW r od 2010 r.

- współprowadzenie (z dr. Leszkiem Dziemianką) seminarium na specjalizacji śląskoznawczej

pobyty dydaktyczne LLP-Erasmus

(Berlin, Lipsk, Fryburg Bryzgowijski)

Udział w konferencjach (z referatami)

2001 Wrocław, I Kongres Germanistyki Wrocławskiej
referat „Osieroczone Adolfki – germańska hydra”. Publicystyczny obraz Niemca na łamach „Pioniera” – pierwszego polskiego dziennika dolnośląskiego po II wojnie światowej”

2002 Otzenhausen, konferencja „Europa im Wandel”
referat „Zum Europa-Begriff aus sprachwissenschaftlicher Sicht”

2005 Wrocław, II Kongres Germanistyki Wrocławskiej
referat Karikatur als Mittel antideutscher Soziotechnik in der niederschlesischen Presse 1945-1949

VII 2007 – Marbach
referat „Deutsch-polnische Beziehungen als Forschungsgegenstand der Breslauer Germanistik”

V 2008 – Corvey / Höxter
referat „Hoffmann von Fallersleben in den polnischen Universalenzyklopädien und –lexika.”

X 2009 Münster
referat „Deutsch-polnische Beziehungen nach 1945 in der polnischen Karikatur”

XI 2009 Freiburg im Breisgau
referat „EU-Beitritt und EU-Mitgliedschaft Polens in der polnischen Pressekarikatur. Ein Beitrag zur Identitätsdebatte”

V 2010 – Wrocław/Oborniki Śląskie

referat „Karl von Holtei in den polnischen Universalenzyklopädien und -lexika.“

V 2011 – Krzyżowa „Höchstrichterliche Entscheidungen im Öffentlichen Recht“

referat „Kreisauer Kreis im polnischen Kollektivbewusstsein des Anti-Nazi-Widerstandes“

VI 2011– Łódź „Niemcy, Austria, Szwajcaria. Wyzwania z przełomu XX/XXI wieku“

referat „Niemcy = Europa? Problematyka europejska w polskiej karykaturze powojennej“

IX 2011 Frankfurt nad Menem „Breslau. Ein kulturelles Zentrum im Europa“

referaty: „'Entdeutschung' und 'Repolonisierung' Niederschlesiens in der Nachkriegszeit“

„Breslauer Identität im 21. Jahrhundert – zwischen Wunschdenken und Realität“

XI 2011 Wrocław „III Kongres Germanistyki Wrocławskiej“

referat: „Breslau in der modernen Belletristik“

II 2012 Berlin „Das deutsche Kulturerbe in Schlesien. Wege und Perspektiven der Forschung“

referat: „Das Propagandabild (Nieder-)Schlesiens nach 1945 in der regionalen Presse“

- Wrocław 23.3.2015

warsztaty „STOSUNKI POLSKO-NIEMIECKIE W LITERATURZE PO 1945. MIĘDZY TRADYCIĄ A WSPÓŁCZESNOŚCIĄ“ – „DEUTSCH-POLNISCHE BEZIEHUNGEN IN DER LITERATUR NACH 1945. ZWISCHEN TRADITION UND GEGENWART“

referat: *Historischer Hintergrund des Erinnerungsortes Kreisau*

- Wrocław 14.-15.5.2015

konferencja: „Die mythische Zeit der Moderne (wie sie sich in Literatur und Philosophie seit 1800 darstellt)“

referat: *Mythos des Kreuzritters in der polnischen Propaganda nach 1945*

- Poczdam 26.5.2015

Ringvorlesung Deutsches Kulturforum Östliches Europa „1945 – Das östliche Europa nach der »Stunde Null«“

wykład: *Deutschland und die Deutschen als Propagandasubjekt und -objekt in der polnischen Nachkriegspresse*

- Jagniątków 13.11.2015

konferencja „Gerhart Pohl's "FLUCHTBURG" und ihre Gäste“

referat: *Die Rezeption Gerhart Pohls in Polen nach 1945*

- Oldenburg 23.-25.11.2015,

konferencja: „Ästhetik und Ideologie 1945 Wandlung oder Kontinuität poetologischer Paradigmen in Werken deutschsprachiger Schriftsteller“

referat: *Mit dem „alten Merlin“ vom Riesengebirge über den Aufbau Verlag bis zu Der Schlesier. Zu Leben und Werk Gerhart Pohls um 1945*

- Jelenia Góra / Jagniątków 28.4.2016,
konferencja „Jelenia Góra literacka”,
referat *Recepcja Gerharta Pohla w Polsce po roku 1945*

Udział i współorganizacja konferencji:

XI-XII 2008 – Krzyżowa/Wrocław - konferencja studencka „Geschichte als Herausforderung am Beispiel des Erinnerungsortes Kreisau” współorganizowana z PH Freiburg, 30 uczestników z Polski (IFG) i Niemiec (PH Freiburg)

XI-XII 2009 – Krzyżowa/Wrocław - konferencja studencka „Geschichte als Herausforderung am Beispiel des Erinnerungsortes Kreisau” współorganizowana z PH Freiburg, 40 uczestników z Polski (IFG) i Niemiec (PH Freiburg)

IV 2010 – Fryburg Bryzgowijski - konferencja studencka „Regio-Erkundungen” współorganizowana z PH Freiburg, 40 uczestników z Polski (IFG) i Niemiec (PH Freiburg)

XI-XII 2010 – Krzyżowa/Wrocław - konferencja studencka „Geschichte als Herausforderung am Beispiel des Erinnerungsortes Kreisau” współorganizowana z PH Freiburg, 40 uczestników z Polski (IFG) i Niemiec (PH Freiburg)

IV 2011 – Fryburg Bryzgowijski - konferencja studencka „Regio-Erkundungen” współorganizowana z PH Freiburg, 40 uczestników z Polski (IFG) i Niemiec (PH Freiburg)

XI 2011 Krzyżowa/Wrocław - konferencja studencka „Geschichte als Herausforderung am Beispiel des Erinnerungsortes Kreisau” współorganizowana z PH Freiburg, 35 uczestników z Polski (IFG) i Niemiec (PH Freiburg)

III 2012 Wrocław – konferencja studencka „Wer bin ich? Identität im Spannungsverhältnis zwischen Region, Nation und Europa” współorganizowana z Akademie des Cartellverbandes der katholischen deutschen Studentenverbindungen i Kölner Gymnasial- und Stiftungsfond, 50 uczestników z Polski i Niemiec

V 2012 Fryburg Bryzgowijski - konferencja studencka „Regio-Erkundungen im Dreieck Deutschland – Frankreich – die Schweiz” współorganizowana z PH Freiburg, 40 uczestników z Polski (IFG) i Niemiec (PH Freiburg)

XI 2012 Krzyżowa / Wrocław - konferencja studencka „Geschichte als Herausforderung am Beispiel des Erinnerungsortes Kreisau. Europäische Werkstatt Kreisau”, 40 uczestników z Polski (IFG) i Niemiec (PH Freiburg)

III 2013 Berlin – konferencja studencka „Deutsche und europäische Identität” współorganizowana z CV-Akademie, 25 uczestników z Polski i Niemiec

IV 2013 - Fryburg Bryzgowijski - konferencja studencka „Regio-Erkundungen im Dreieck Deutschland – Frankreich – die Schweiz” współorganizowana z PH Freiburg, 40 uczestników z Polski (IFG) i Niemiec (PH Freiburg)

XI 2013 Krzyżowa/Wrocław - konferencja studencka „Geschichte als Herausforderung am Beispiel des Erinnerungsortes Kreisau” współorganizowana z PH Freiburg, 30 uczestników z Polski (IFG) i Niemiec (PH Freiburg)

IV 2014 Fryburg Bryzgowijski - konferencja studencka „Regio-Erkundungen im Dreieck Deutschland – Frankreich – die Schweiz” współorganizowana z PH Freiburg, 30 uczestników z Polski (IFG) i Niemiec (PH Freiburg)

XI 2014 Krzyżowa/Wrocław - konferencja studencka „Geschichte als Herausforderung am Beispiel des Erinnerungsortes Kreisau” współorganizowana z PH Freiburg, 25 uczestników z Polski (IFG) i Niemiec (PH Freiburg)

IV 2015 Fryburg Bryzgowijski - konferencja studencka „Regio-Erkundungen im Dreieck Deutschland – Frankreich – die Schweiz” współorganizowana z PH Freiburg, 25 uczestników z Polski (IFG) i Niemiec (PH Freiburg)

XI 2015 Krzyżowa/Wrocław - konferencja studencka „Geschichte als Herausforderung am Beispiel des Erinnerungsortes Kreisau” współorganizowana z PH Freiburg, 25 uczestników z Polski (IFG) i Niemiec (PH Freiburg)

IV 2016 Fryburg Bryzgowijski - konferencja studencka „Regio-Erkundungen im Dreieck Deutschland – Frankreich – die Schweiz” współorganizowana z PH Freiburg, 15 uczestników z Polski (IFG) i Niemiec (PH Freiburg)

XI 2016 Krzyżowa/Wrocław - konferencja studencka „Geschichte als Herausforderung am Beispiel des Erinnerungsortes Kreisau” współorganizowana z PH Freiburg, 23 uczestników z Polski (IFG) i Niemiec (PH Freiburg)

III 2017 Fryburg Bryzgowijski - konferencja studencka „Regio-Erkundungen im Dreieck Deutschland – Frankreich – die Schweiz” współorganizowana z PH Freiburg, 26 uczestników z Polski (IFG) i Niemiec (PH Freiburg)

- udział w przygotowaniu konferencji, seminariów naukowych i wykładów gościnnych organizowanych przez Zakład Kultury Krajów Niemieckojęzycznych i Śląska IFG UWr

Publikacje

a) monografie

Niemcy. Publicystyczny obraz w „Pionierze” / „Słowie Polskim” 1945 – 1989, Oficyna Wydawnicza ATUT, Wrocław 2008, 649 ss. (publikacja wyróżniona nagrodą naukową „Leopoldina” Polsko-Niemieckiego Towarzystwa UWr).

b) artykuły

1999

Die Lemberger Mundart und ihre Bewahrung in Schlesien nach 1945 [z: Miodek, Jan], [w:] „Zbliżenia” 2/99, s.78-82.

Zurych, [w:] „Słowo Polskie” 128/99, 4.06.1999, s.4.

Parking strzeżony - Bewachter Parkplatz, [w:] „Słowo Polskie” 140/99, 18.06.1999, s.4.

2000

Cule jedzie do Curichu. Wybrane problemy normatywne współczesnych polsko-niemieckich kontaktów językowych, [w:] „Zbliżenia” 2/2000, s.97-101.

2001

O tzw. Ziemiach Odzyskanych raz jeszcze, [w:] „Zbliżenia” 2/2001, s.112-116.

2002

„Osierocone Adolfki – germańska hydra”. Publicystyczny obraz Niemca na łamach „Pioniera” – pierwszego polskiego dziennika dolnośląskiego po II wojnie światowej, [w:] Hałub, Marek (red.): *Silesia Philologica. I Kongres Germanistyki Wrocławskiej*, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2002, s.350-362.

2003

Zum Europa-Begriff aus sprachwissenschaftlicher Sicht [z: Miodek, Jan], [w:] Dempwolf, Uwe; Hałub, Marek (red.): *Europa im Wandel. Interdisziplinäre Zugänge*, Oficyna Wydawnicza ATUT – Wrocławskie Wydawnictwo Oświatowe, Wrocław 2003, s.13-17.

2006

Karikatur als Mittel antideutscher Soziotechnik in der niederschlesischen Presse 1945 – 1949, [w:] Hałub, Marek / Stucke, Frank (red.): *Wrocław – Berlin. Germanistischer Brückenschlag im deutsch-polnischen Dialog. II Kongress der Breslauer Germanistik*, t.4 „Kulturwissenschaft”, Atut / Neisse – Verlag, Wrocław – Dresden 2006, s. 155 – 168.

2009

Hoffmann von Fallersleben in polnischen Universalenzyklopädien und -lexika, [w:] Eke, Norbert Otto / Schuster, Kurt G. P. / Tiggesbäumker, Günter (red.): *Hoffmann von Fallesleben. Internationales Symposion Corvey - Höxter 2008*, Verlag für Regionalgeschichte, Bielfeld 2009, s.341-355.

„Das ist ein neuer Ribbentrop-Molotov-Pakt!” Eine historische Analogie in Polens Energiedebatte, [w:] *Osteuropa 7-8/2009. Der Hitler-Stalin-Pakt. Der Krieg und die europäische Erinnerung*, s.295-305.

Germanisten der Breslauer Universität im Ötztal vom 24. bis 29. August 2009, [z: Komorowski, Dariusz], [w:] „Mitteilungen. Dezember 2009”, Deutscher Alpenverein, Sektion Breslau (Sitz Stuttgart) s.34-37.

2010

Blokada Berlina i most powietrzny (1948-1949) w polskiej propagandzie prasowej na przykładzie dolnośląskiego dziennika „Słowo Polskie”, [w:] „Rocznik Katedry Badań Niemcoznawczych Uniwersytetu Łódzkiego” (pod redakcją Krzysztofa A. Kuczyńskiego), t. IV, PRINTPAP, Łódź 2010, s.39-63.

2011

Problematyka niemiecka w tytułach legnickich wydań „Pioniera” (nr 1-43), [w:] „Rozprawy Komisji Językowej” t.XXXVIII, Wydawnictwo Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego, Wrocław 2011, s.17-40.

*Karl von Holtei w polskich encyklopediach i leksykonach uniwersalnych oraz encyklopediach internetowych, [w:] Dziemianko, Leszek / Hałub, Marek (red.): *Karl von Holtei (1798-1880). Leben und Werk. Fragestellungen-Differenzierungen-Auswertungen*, Leipziger Universitätsverlag, Leipzig 2011, s.369-389.*

*Mein Schlesien, meine Schlesier / Mój Śląsk, moi Ślązacy, [w:] Hałub, Marek / Weber, Matthias (red.): *Mein Schlesien, meine Schlesier. Zugänge und Sichtweisen / Mój Śląsk – Moi Ślązacy. Eksploracje i obserwacje*, Leipziger Universitätsverlag, Leipzig 2011, s. 175-188 (wersja polska) i 187-202 (wersja niemiecka).*

2012

*Europa = Niemcy? Karta niemiecka w polskiej karykaturze prasowej o tematyce europejskiej w latach 1945-2010, [w:] Kuczyński, Ernest / Tomczyk, Michał (red.): *Niemcy, Austria, Szwajcaria: wyzwania z przełomu XX/XXI wieku*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2012, s.119-139.*

2013

*Breslau in der gegenwärtigen polnischen Belletristik, [w:] Hałub, Marek (red.): *Identitäten und kulturelles Gedächtnis, Atut – Neisse Verlag, Wrocław – Dresden 2013, s.251-259.**

Europa = Niemcy? Karta niemiecka w polskiej karykaturze prasowej o tematyce europejskiej w latach 1945-2012, [w:] Orbis Linguarum 39/2013, s.429-446 [uaktualniona publ. nr 1/2012 z niewielkimi zmianami].

*Krąg z Krzyżowej a prasowy obraz niemieckiego oporu antyhitlerowskiego w Polsce lat 1945-2013 / Der „Kreisauer Kreis” im polnischen kollektiven Bewusstsein über den deutschen Widerstand gegen den Nationalsozialismus, [w:] Czachur, Waldemar / Franke, Annemarie: *Krzyżowa jako miejsce dialogu polsko-niemieckiego / Kreisau/Krzyżowa - ein Ort des deutsch-polnischen Dialogs*, Zakład Graficzny UW, 2013, s.89-99 (wersja polska) i s.96-109 (wersja niemiecka).*

2014

*Das regionale Kulturerbe im Propagandabild des „wiedergewonnenen” Schlesiens der Jahre 1945-1948/49 in der polnischen Regionalpresse am Beispiel der Zeitungen „Pionier” und „Słowo Polskie”, [w:] Mańko-Matysiak, Anna / Overgaauw, Eef / Weger, Tobias: *Das deutsche Kulturerbe in Schlesien. Fragen und Perspektiven*, Oldenbourg Verlag München, Oldenburg 2014, s.39-65.*

Obraz niemieckiego oporu antyhitlerowskiego ze szczególnym uwzględnieniem Kręgu z Krzyżowej w prasie polskiej z lat 1945-2013, [w:] „tekst i dyskurs / text und diskurs” nr 7, Warszawa - Rzeszów 2014, s.175-195.

2015

Sprawozdanie z pobytu w IVDE Freiburg im Breisgau grupy studentów i doktorantów IFG UWr w rubryce „Besucher und Führungen im IVDE”, [w:] „Schwerpunkte”, Jg. 2014 Institut für Volkskunde der Deutschen des östlichen Europa Freiburg 2015, s.47-48.

2016

Polacy - Niemcy - sport : wybrane aspekty propagandowe z lat 1945-1955 na łamach "Pioniera"/ "Słowa Polskiego" - najstarszego powojennego dziennika dolnośląskiego, [w:] *Lingua et gaudium : księga jubileuszowa ofiarowana Profesorowi Janowi Miodkowi* pod redakcją Moniki Zaśko-Zielińskiej, Małgorzaty Misiak, Jana Kamienieckiego, Tomasza Piekota, Oficyna Wydawnicza ATUT - Wrocławskie Wydawnictwo Oświatowe, Wrocław 2016, s.385-397.

Zur polnischen Rezeption Gerhart Pohls nach 1945 : ein Exkurs, [w:] Białek, Edward / Lipiński, Cezary / Zaprucki, Józef (Hrsg.): *Literarisches Hirschberg: Beiträge zur Kulturgeschichte der "Riesengebirgs-Goldstadt" und ihrer Umgegend*, Neisse Verlag, Dresden 2016.

Ausgewählte Aspekte des Kreuzritter-Mythos in der polnischen Soziotechnik 1945-1989, [in:] Freise, Matthias / Kowal, Grzegorz (Hrsg.): *Die mythische Zeit der Moderne*, Neisse Verlag, Dresden 2016, S. 223-250.

2017

Mit dem ‚alten Merlin‘ vom Riesengebirge über den Aufbau-Verlag zur Vertriebenen-Presse. Gerhart Pohl und seine Wandlungen um 1945, [in:] Haberland, Detlef (Hrsg.): *Ästhetik und Ideologie 1945. Wandlung oder Kontinuität poetologischer Paradigmen deutschsprachiger Schriftsteller*, DE GRUYTER Oldenbourg, München 2017, S. 271-287.

c) recenzje

Recenzja I tomu periodyku *Niemcy – Austria – Szwajcaria. Rocznik Katedry Badań Niemcoznawczych Uniwersytetu Łódzkiego*, pod redakcją Krzysztofa A. Kuczyńskiego, Łódź 2006, [w:] „Studia Niemcoznawcze” (pod redakcją Lecha Kolagi), t. XXXVI, Instytut Germanistyki Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2007, s.697-703.

Recenzja Klaus Garber: *Das alte Breslau. Kulturgeschichte einer geistigen Metropole*. [w:] Nordost-Archiv, Lüneburg 2015, S. 274-280.